

Τά Κανδυλιώτικα

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" Γραφεία: Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ • ΕΤΟΣ 1ο Αριθ. Φύλλου 2 • Μάης 1993

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ", σύμφωνα με τα άρθρα 12, 16, 17 και 31 του Καταστατικού, καλεί όλα τα μέλη του σε τακτική Γενική Συνέλευση την Κυριακή 16 Μαΐου 1993 και ώρα 10.00' στα Γραφεία του Συλλόγου, οδός Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ, με τα εξής θέματα:

1. Έκθεση πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Απολογισμός εσόδων - εξόδων.
3. Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής.
4. Προϋπολογισμός Εσόδων - Εξόδων νέου οικονομικού έτους.
5. Εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής.
6. Εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου και εξελεγκτικής επιτροπής για την επόμενη διετία.
7. Προτάσεις - προγραμματισμός νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Επειδή, κατά κανόνα, στην πρώτη ημερομηνία, δεν υπάρχει απαρτία, προς αποφυγή ταλαιπωριών, παρακαλούμε όλους να προσέλθετε στην δεύτερη Γεν. Συνέλευση, που θα γίνει την ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΜΑΪΟΥ 1993 στις 10 το πρωί στα Γραφεία μας, Κεραμεικού 23 - ΑΘΗΝΑ.
2. Όσοι επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το νέο Δ.Σ., παρακαλούνται να έρθουν στην πρώτη Συνέλευση την 16/5/1993, να το δηλώσουν.
3. Η καταχώρηση αυτή, επέχει θέση επιστολής και δεν θα σταλούν ιδιαίτερες προσκλήσεις.
4. Στην Αρχή της Συνέλευσης, θα γίνουν και τα εγκαίνια των Γραφείων του Συλλόγου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κ.Π. ΔΑΛΚΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Σ.Μ.ΛΑΓΟΣ

Από τη Συντακτική Επιτροπή ΚΑΘΗΚΟΝ

Με τις αρχαιρεσίες της 23 Μαΐου 1993, μια νέα εποχή πρέπει να αρχίσει για το Σύλλογό μας.

Η κρισιμότητα των καιρών, επιβάλλει ουσπείρωση και ενότητα. Ο Σύλλογος, είναι το όργανο εκείνο, που με τη δραστηριότητά του, και τη μαζικότητά του, την εφημερίδα του, τα υπομνήματά του, τις παραστάσεις του και τη συνεργασία με την Κοινότητα και τους κατοίκους του χωριού, μπορεί να συμβάλει στην επίλυση μιας σειράς προβλημάτων που χρονίζουν.

Για να μπορέσει όμως ο Σύλλογος να παίξει αυτό το ρόλο χρειάζεται στήριξη, και στήριξη σημαίνει συμμετοχή.

Γι' αυτό, μια Κυριακή το χρόνο είν' αυτή, ας την αφιερώσουμε στα κοινά. Στα κοινά του χωριού μας.

Είναι καθήκον μας.

Όλοι λοιπόν την Κυριακή 23 Μαΐου, στις 10 το πρωί, στα Γραφεία του Συλλόγου.

ΑΔΕΙΟΣ Ο ΜΟΡΝΟΣ!
ΤΡΥΠΙΑ Η ΥΛΙΚΗ!
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΤΑ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΑ!
ΠΡΟΣ ΘΑ ΠΙΟΥΜΕ
ΤΟ ΟΥΪΣΚΥ ΜΑΣ ΘΕΕ ΜΟΥ!

(Του Κ. Μητρόπουλου από τον «Ταχυδρόμο»)

Το έλος που βάλτωσε

ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ

Γενικό αίτημα των κατοίκων της περιοχής
η ολοκλήρωση του έργου.

Υπόμνημα μαζικών φορέων προς την Κυβέρνηση

Αθήνα 8 Απριλίου 1993

Προς τους:

α. Υπουργόν του ΥΠΕΧΩΔΕ

και β. Υπουργόν του Υπουργείου

Γεωργίας.

ΘΕΜΑ: "Αποπεράτωση των αποστραγγιστικών έργων και απόδοση των κτημάτων, του κάμπου Κανδύλας Αρκαδίας, στους ιδιοκτήτες τους.

ΚΟΙΝ. α. Βουλευτές Αρκαδίας

Μαντζούρη Βασιλή

Τατούλη Πέτρο

Γιαννόπουλο Σπύρο

Δασκαλάκη Γιώργο

β. Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας, Πελοποννήσου κ. Χριστίνα

Κοσμά - Μανταφούνη και

γ. Νομάρχη Αρκαδίας, κ. Γρηγόρη

Αποστολάκο

Έδρες τους

κ.κ. Υπουργοί,

1. Στο απώτερο παρελθόν, 10/

ετία του 1960, οι εκπρόσωποι

της τότε πολιτείας και οι γονείς

μας, όντες ιδιοκτήτες κτημάτων

στον κάμπο Κανδύλας, συμφώ-

νησαν και έγιναν δεκτά τα ακό-

λουθα:

α. Να γίνει αποξήρανση του

έλους Κανδύλας.

β. Να γίνει κατασκευή τεχνικών

έργων (αγροτικών δρόμων,

αποστραγγιστικών, αρδευτικών

χανδάκων, γεφυριών κλπ.)

γ. Να γίνει αναδάσμος και να

αποδοθούν τα κτήματα στους

ιδιοκτήτες για εκμετάλλευση.

2. Μέχρι σήμερα, αν και έχουν συντελεστεί:

α. Η αποξήρανση του έλους, που έδωσε στην παραγωγή 25 χιλιάδες περίπου στρέμματα.

β. Η κατασκευή των τεχνικών Έργων κατά ποσοστόν 70% περίπου.

γ. Η τοπογραφική αποτύπωση της περιοχής και η υλοποίηση επι χάρτου του αναδάσμου, δεν αποδίδονται τα κτήματα, με το αιτιολογικό, ότι εκκρεμεί η αποπεράτωση των αποστραγγιστικών και λοιπών έργων.

3. Αυτό όμως έχει τις δυσάρεστες συνέπειές του:

α. Οι νέοι της περιοχής προσβλέποντες στην επιστημονική αξιοποίηση του κάμπου, παραμένουν εκεί υποαπασχολούμενοι, αναμείνοντες την απόδοση των κτημάτων.

β. Μη γνωρίζοντας τον πραγματικό κλήρον των κτημάτων, που θα λάβουν, μετά τη διανομή, δεν προβαίνουν στην αξιοποίηση αυτών με δέντροφυτεύσεις και γενικότερα η καλλιέργεια είναι πλημμελής και υποτυπώδης, με αποτέλεσμα, η απόδοση των κτημάτων να είναι πενιχρή και η περιοχή να βρίσκεται σε χειμάζουσα κατάσταση.

γ. Τη μη παραγωγική επένδυση των μέχρι τώρα δαπανηθεισών πιστώσεων.

κ.κ. Υπουργοί

4. Ύστερα απ' όλα αυτά και λαβόντες υπόψη:

α. Τη σπουδαιότητα του έργου λόγω, παραγωγικότητας.

β. Την αναγκαιότητα για παραμονή των νέων στην Επαρχία, σοβαρό πρόβλημα για το Νομό Αρκαδίας, στον οποίον παρατηρείται μείωση πληθυσμού.

γ. Την ενθάρρυνση στους μετανάστες του εσωτερικού και εξωτερικού, για παλιννόστηση και

δ. Τη δικαίωση των εκπροσώπων συναδέλφων σας της πολιτείας, που ξεκίνησαν τότε, το μεγάλο αυτό έργο, πρωτοποριακό για την εποχή εκείνη.

κ.κ. Υπουργοί

Ύστερα από την ευκαιρία που μας παρέχει το πακέτο Ντελόρ 2,

Παρακαλούμε

Να δώσετε προτεραιότητα στο έργο αυτό με τη διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων, που ανέρχονται σε τριακόσια εκατομμύρια δρχ. (300.000.000) περίπου, για τη σύντομη αποπεράτωσή του. Έτσι η περιοχή θ' αναβαθμιστεί και οι κάτοικοί της θα σας ευγνωμονούν.

Μετά του προσήκοντος Σεβασμού

Οι αιτούντες

Έπονται Υπογραφές και σφραγίδες

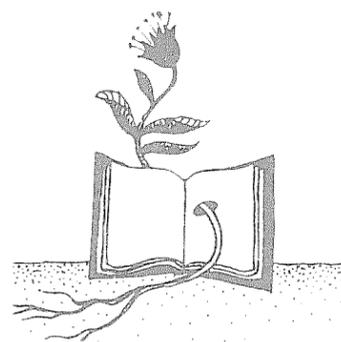
Με τόλμη

Μόνο ΜΕ ΦΟΒΕΡΕΣ

Κατακαμμένη Καντύλα...
Μιά ζωή στο περιθώριο...
Μια ζωή στην απομόνωση
Κι όμως,
Αντέχεις, προσπαθείς, ζεις...
Κι αυτή σου η ζωντάνια
τους ενοχλεί.
Να τη θάγουν προσπαθούν.
Ως τότε, μορέ, ραγιάδες
σε μια πατρίδα λεύτερη;
Τί γίνεται με τον κάμπο;
Πού πάει, κείνος ο ρημάδης
ο αναδάσμος;
Πούναι μορέ οι βουλευτάδες
του Νομού, που μας θυμούνται
κάθε εκλογές;
(Αλήθεια, τί θα πείτε τούτη τη
φορά σ' αυτόν τον κόσμο;)

Είκοσι χρόνια...
Είναι δυνατόν;
Μια ζωή περιμένουν.
Τί περιμένετε, μορέ;
Να "πάρουν τ' άρματα";
Κάνε μια λαϊκή συνέλευση
Πρόεδρε.
Κατέβασε μια μέρα στην Τρίπολη
όλο το χωριό
και Φωνάχτε.
Φωνάχτε και φοβερίστε τους.
Μόνο φοβέρες καταλαβαίνουν
αυτοί.

Σταύρος Λαγός

Περί πολιτισμού ο λόγος

Της ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΔΑΛΚΟΥ

Ο πολιτισμός

Το αποπαιδί των αναπτυξιολόγων, των στατιστικολόγων, των πολυλόγων αλόγων. Που δεν ζυγίζεται με τα συνήθη μέτρα και σταθμά και δεν βολεύεται στον αγορών τις μόντρες. Που δεν είναι ούτε ευθύς, ούτε καμπύλος, ούτε κυκλικός, ούτε επίπεδος κι έτσι δεν μπορούν να τον συλλάβουν τα διαγράμματα. Που δεν σπέρνει χημικές αντιδράσεις για να γεννήσουν τα λουλούδια, αλλά κάνει τουλήθρα στις φλέβες των δέντρων μαζί με τους χυμούς. Που βρίσκει πατήματα στον ουρανό για να τον διατρέξει και φτιάχνει κρικέλια για τη γη για να τη φορτωθεί στη ράχη του. Που δεν παραφυλάει τα τινάγματα των ακριβών τραπεζομάντηλων για ν' αρπάξει ψιχία, αλλά στις

γωνιές των ψυχρών ρευμάτων παραθέτει τις σάρκες του για να τραφεί ο κόσμος.

Αυτός ο πολιτισμός

Που, όταν παγώνουν οι καιροί, εξαντλεί την ανάσα του για να τους χουχουλίσει κι όταν χορεύουν οι ανεμοστρόβιλοι πάνε στο χορό για να τους αλλάξει θήμα. Που έχει πολλά ονόματα και τελικά ένα, που έχει προσωπικότητα χωρίς να έχει πρόσωπο, που έχει αφή αλλά δεν είναι απτός. Που κουβεντιάζει νύχτες ατέλειωτες με τα όνειρα και φτιάχνει για τα πράγματα άλλες μήτρες μέχρι που και το παλιό να μοιάζει γέννημα παρθένας ώρας και το υπερφίαλο καινούργιο μουντός καμβάς ρυτίδων.

(Συνεχεια στη σελ. 4)

Ιστορικές Έρευνες

ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΜΙΑ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

με τη μεγαλύτερη προσφορά
(Η οικογένεια ΚΟΥΣΟΥΛΑ)

Αθήνα 28-12-1992

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ)

Κατά τη διάρκεια του γλεντιού, το τουφεκίδι ζυγισαχούσε. Ο δε, Χρήστος Κούσουλας χρησιμοποίησε το καριοφύλι που είχε από τον πόλεμο.

Αλλά η περιπέτεια για το Χρήστο Κούσουλα σχετικά με ότι φοροούσε την ιδιοκτησία των Κτημάτων των Κανδυλαίων, δι' θα τερατιστεί εδώ. Το 1918 μέσω Μπουγατίου (Αλέας) καταγράφει από το Ναύπλιο ο γιος του διηγούμενος Μουτζουρίδη ζητώντας από το Χρήστο Κούσουλα να του καταβάλει το ποσό των 2500 δρχ. για το οποίο έφευγε χρεωμένος στον πατέρα του από τις γνωστές υποθέσεις που είχε υποστηρίξει στο Εφετείο και τον Άρειο Πάγο (Ο πατέρας του είχε αποβιώσει). Το ποσόν αυτό για την εποχή ήταν πολύ μεγάλο αν λάβουμε υπόψη, ότι το σιτάρι τότε είχε δύο δεκάρες η οκά (1280 γραμμ.).

Ο Χρήστος Κούσουλας προσπάθησε να πείσει τον απρόσμενο οφειλέτη του, ότι δεν όφειλε τίποτε, γιατί ο αείμνηστος πατέρας του είχε πληρωθεί κανονικά για τις προσφερόμενες υπηρεσίες του. Ο γιος Μουτζουρίδης επέμενε περί του αντιθέτου και φορτικά επιζητεί την εξόφληση. Εάν τούτο δεν πραγματοποιηθεί θα μεταβεί στο Υποθηκοφυλακείο Λεβιδίου από το οποίο αφού πληροφορηθεί για την κτηματική περιουσία θα την θέσει σε πλειστηριασμό. Ο Χρήστος Κούσουλας αδυνατεί να καταθέσει το αιτούμενο ποσό και ο γιος Μουτζουρίδης προβαίνει σε πλειστηριασμό. Οι συγχωριανοί μένουν αδιάφοροι για να συνεισφέρουν, ο Χρήστος Κούσουλας βαριά πικραμένος, γι' αυτό και μη δυνάμενος για την ηλικία του ν' αντέξει στη δύσκολη αυτή θέση που βρέθηκε αυτός και η οικογένειά του απεβίωσε.

Η οφειλή του χρέους κληρονομικά μεταφέρθηκε στο γιό του Χρήστου Κούσουλα, Στράτο.

Αλλά και ο Στράτος Κούσουλας αδυνατεί να προβεί στην εξόφληση του χρέους και η αδιαφορία των συγχωριανών συνεχίζεται και η υπόθεση φτάνει στο πλειστηριασμό. Τότε τελέσεως του, ο Δήμος Λεβιδίου και χρόνος κάποια Κυριακή.

Τύχη αγαθή όμως για το Στράτο Κούσουλα και τους απόγονούς του η ύπαρξη του εξαδέλφου του Θεοφάνη Κούσουλα (Φουμάκη).

Ο Θεοφάνης Κούσουλας έχοντας την οικονομική ευχέρεια, αηδιασμένος από την αχαριστία και αχαρκτηρήσθη αδιαφορία των συγχωριανών και βαριά θιγόμενο το συγγενικό φιλότιμο, παίρνει τη γενναία απόφαση να πληρώσει αυτός το χρέος και με την ευκαιρία του θα εξοφλούσε ο Στράτος Κούσουλας.

Την παραμονή του πλειστηριασμού συναντά τον γιό Μουτζουρίδη, του καταβάλλει το οφειλόμενο ποσό των 2500 δρχ. και ματαιώνεται ο πλειστηριασμός.

Την Κυριακή πρωί ο Θεοφάνης Κούσουλας επιστρέφει από το Λεβίδι στο χωριό ενώ συμπαιρωτές κινούνται από Κανδύλα προς Λεβίδι για να παραστούν στον πλειστηριασμό. Καθ' οδόν η συνάντηση Θεοφάνη Κούσουλα και συγχωριανών όπου και η στιχομυθία.

- Συγχωριανοί ρωτούν το Θεοφ. Κούσουλα αν θα γίνει ο πλειστηριασμός.

- Η απάντησή του Θ. Κούσουλα προς τους ερωτούντες συγχωριανούς:

- Ναι θα γίνει. Και θα είναι καλύτερα να πάρουν τα κτήματα οι δικοί μας παρά οι ξένοι. Έτσι ο Στράτος Κούσουλας φέρεται χρεωμένος στον εξαδέλφό του Θεοφάνη 2.500 δρχ. Μη δυνάμενος να πληρώσει το κεφάλαιο μαζί με τις ολόθρημες ενχαριστίες του πληρώνει τους τόκους.

Ο Στράτος όμως θ' αποβιώσει μη δυναμένος να καταβάλει το χρέος στο Θεοφάνη Κούσουλα και την υποχρέωση αναλαμβάνει ο γιό του Ιωάννης.

Ο Ιωάννης Κούσουλας θα καταβάλει το χρέος του πατέρα του στο Θεοφάνη Κούσουλα από το ποσό της προίκας που αναγκάστηκε από την υποχρέωση αυτή να έλθει σε γάμο σε νεαρή ηλικία και από τη βία της αδήριτης ανάγκης. Παντρεύτηκε την Καλλιόπη το γένος Μούργελα.

Πέραν της περιπέτειας αυτής και της οικονομικής φθοράς που έτυχε η οικογένεια Κουσουλαίων από τη συμμετοχή της ενεργά στα κοινά του χωριού, την πλήρωσε και με ανθρώπινο τίμημα και μάλιστα ποιοτικό.

Ο Χρήστος Ιωάν. Κούσουλας είχε δύο αδέρφια: Το Δημήτρη και το Θανάση. Ο Θανάσης είχε σπουδάσει Ελλ. Φιλολογία. Ήταν όμως άτυχος και η οικογένειά του, αλλά και ολόκληρο το χωριό. Μεγάλη υπόθεση για την Εποχή εκείνη μια αγροτική οικογένεια να περικλείει στους κόλπους έναν επιστήμονα. Αυτήν την τύχη είχε η οικογένεια Κούσουλα, με το φιλόλογο Θανάση.

Και ενώ εκαμάκρωναν τον Επιστήμονα της, η μοίρα είχε αντίθετη γνώμη. Την εποχή εκείνη είχαμε το Δήμο Ορχομενού που συμπεριελάμβανε τα χωριά: Λεβίδι, Κανδύλα, Ορχομενό (Καλπάκι) και τον Παλαιόπυργο. Οι εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου γίνονταν στο Λεβίδι. Μετέβαιναν οι ψηφοφόροι από τα γύρω χωριά και ψήφιζαν εκεί.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Για να θυμόμαστε

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 1898 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ.

Μια ιστορική έρευνα του Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

ΑΝΤΙΠΥΡΑΡΧΟΥ ε.α.

Σήμερα θα αναφερθώ τιμής ένεκεν στους Συλλόγους Κανδυλιωτών Εσωτερικού - Εξωτερικού που πέρασαν στο διάβα του χρόνου που όλοι τους στο κύριο άρθρο του καταστατικού τους γράφουν να βοηθούν την κοινή γενέτειρα το χωριό μας πράγμα που έπραξαν και πράττουν αξιόλογα με την δύναμή τους και την έκταση της δραστηριότητάς των.

Αρχίζω από μία επιστολή χειρόγραφη (αριστούργημα καλλιγραφίας) που έχω δώσει στο γραφείο του Συλλόγου μας εντός κάδρου. Έχει γραφεί στις 10 Απριλίου 1908 και απευθύνεται από τον Σύνδεσμον Κανδυλιωτών προς τον Σύνδεσμον Κανδυλιωτών Σικάγου ΗΠΑ, η οποία περιληπτικά γράφει: "Ότι το έτος 1898 συνεστήθη Σύνδεσμος Κανδυλιωτών με ένα πόθον με ένα σκοπόν και τα δύο σωματεία θα κατορθώσουν μεγάλα πράγματα δια τον τόπον μας. Επιβάλλεται όμως η από κοινού εργασία και η διαρκής συνεννόησις, διότι ούτω νομιζομεν ότι τελειότερον θα εργασθώμεν". Ο Πρόεδρος Βασίλης Δ. Παπα-

χρήστου και κάτωθεν της υπογραφής του Προέδρου μία άλλη υπογραφή Αθανάσιος Γ. Καρζής.

Το 1905 αναφέρεται η ίδρυση του ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΚΡΩΠΑ από ένα έγγραφο που έχω στο Αρχείο μου. Το καταστατικό του αναφέρεται στις 7 Ιανουαρίου 1908 όπου και αρχίζει το Αρχείο του. Το καταστατικό συμπληρώθηκε, αναδιοργανώθηκε στις 5 Ιανουαρίου 1917, αποτελείται δε από 28 άρθρα με Γραμματέα τον Εμμ. ΠΡΟΚΟΠΟΝ (έτσι υπογράφει) ο οποίος και το συνέταξε. Υπογράφει το ΔΣ και 14 ακόμη άτομα. Από το ΔΣ του ΚΕΚΡΩΠΑ πέρασαν αξιόλογες προσωπικότητες για την κοινωνία του Σικάγου, του Νητηρόιτ Αμερικής. Ακόμη μερικοί από αυτούς έγραψαν ιστορία για την Πατρίδα το 1912 - 1913. Η προσφορά του ΚΕΚΡΩΠΑ είναι μεγάλη. Από όπου να γυρίσουν τα μάτια μας στο χωριό βλέπουμε έργα του ΚΕΚΡΩΠΑ που κοσμούν αυτό. Τα δολάρια που έχουν σταλεί κατά καιρούς στο χωριό ανέρχονται σε πολλές - πολ-

λές χιλιάδες. Μετά την κατοχή του 1940-1944 βοήθησε ποικιλοτρόπως το χωριό με την αποστολή χρημάτων και δεμάτων στους κατοίκους που τόσο μεγάλη ανάγκη είχαν. Όλο το έργο του Κέκρωπα θα αναφερθεί εκτενέστερα με λεπτομέρειες σε επικείμενη εργασία μου.

Το 1908 ιδρύεται στην Κανδύλα ο Σύλλογος με το όνομα "Ο ΠΑΝ" ήταν εκπρόσωπος του χωριού επί πολλών θεμάτων. Την εποχή εκείνη δεν ήτο Κοινότητα η Κανδύλα. Ονομάσθηκε Κοινότητα την 1.3.1914 με πρόεδρον τον Κων. β. ΠΑΠΑΣΠΥΡΙΔΗΝ. Από πληροφορίες που συγκέντρωσα τόσον από τον αείμνηστον πατέρα μου Σπύρο Π. Δεληγιάννη και τον αδελφό του Γραμματέα Χαρ. Π. Δεληγιάννη της Κοινότητας από 1.1.1927 έως 30.4.1959. Ο Σύλλογος ΠΑΝ έφτιαξε τις βρύσες την εποχή εκείνη που ήταν του Μπλουτά, η σωλήνα απέναντι από την οικεία των Παπασπυριδιέων, η Πανώβρυση, η Κατώβρυση, του Καπού, του Μπίσια, ιστορικά ανέρχονται σε πολλές - πολ-

(συνεχία στη σελ. 6)

Για να μην ξεχνάμε ...

Η ΚΑΝΔΗΛΑ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '40

Μια πρώτη ματιά στα γεγονότα της τραγικής περιόδου
Γράφει ο Φάνης Γιαννακόπουλος

Το θέμα με το οποίο θα καταπιστώ ασφαλώς, είναι τεράστιο και από απόψεως μεγέθους και από απόψεως σημασίας και φυσικά δεν εξαντλείται σ' ένα άρθρο. Εμείς απλώς το θίγουμε και τούτο για προβληματισμό και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Όταν στις 28 Οκτωβρίου του '40 ακούστηκε το προσκλητήριο σάλπισμα του πολέμου καλώντας τους Πανέλληνες στον υπέρ πάντων αγώνα κατά των Ιταλών, τα νιάτα της Κανδήλας έδωσαν το παρόν και με τη θυσία και τον ηρωισμό αρκετών έγραψαν τη δική τους ιστορία.

Απρίλης 1941. Τα μέτωπα του Πολέμου στην Αλβανία και Μακεδονία κατέρρευσαν. Οι κατακτητές (Γερμανοί - Ιταλοί) πάτησαν το πόδι τους στην ελεύθερη και τραγικά εξαντλημένη Ελλάδα και την έκαναν σκλάβο. «Όλα τα 'σκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά».

Κάθε Έλληνας, κάθε Ελληνίδα κάτω από τη βαριά σκιά της δουλείας προσπαθούσε ν' αντλήσει δυνάμεις και θάρρος για να περιμαζέψει, ό,τι απόμεινε από τα ερείπια του πολέμου και να σταθεί όρθιος σαν άτομο, σαν οικογενειάρχης, σαν παιδί, σαν αδελφός, σαν αδελφή.

Το μέλλον ζοφερό, μαύρο, θεοσκότεινο. Πείνα, αρρώστιες, θάνατος. Φοβερότερο απ' όλα η πείνα του 1941. Όποιοι την έζησαν και μπόρεσαν να την ξεπεράσουν, δε θα την ξεχά-

σουν ποτέ.

Εδώ όμως η Κανδήλα αποτέλεσε την εξαίρεση. Οι Κανδυλιώτες δεν πείνασαν, δεν πέθαναν. Άντεξαν. Και τούτο γιατί ρίχτηκαν στη δουλειά. Όργωσαν και έσκαψαν και το πιο άγιο και κακοτράχαλο χωράφι κι έσπειραν σιτάρι, σμειγάδι, κριθάρι, κουκιά, λαθούρι, φακές και προ πάντων καλαμπόκι.

Ναι έσπειραν αραποσίτι και το πότισαν με το ντενεκέ, με την κουρούτα - τις θυμάμαι τις κουρούτες και μου έχουν μείνει ανεξίτηλα στη μνήμη, γιατί έμοιαζαν σαν ολανδικό ανεμόμυλο εν σμικρογραφία - και κατάφεραν να παράγουν καρππό (αραποσίτι) αρκετό, που μ' αυτό έθρεψαν την οικογένειά τους, τον ανήμπορο συγγενή και συγχωριανό τους και οποιονδήποτε πεινασμένο Αθηναίο ή Βοχαίτη και γενικά περαστικό, που χτύπησε την πόρτα τους.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί το πλατύ αίσθημα ανθρωπιάς και φιλοξενίας της Κανδήλας, γιατί η Βόχα και άλλες περιοχές που προαναφέρουμε και ιδιαίτερα το Ζευγολατείο στήλωσαν την πείνα τους στα μαύρα χρόνια της Κατοχής από το περίσσειμα ή το υστέρημα του Κανδυλιώτη.

Φυσικά δεν πρέπει να ξεχαστεί και το γεγονός, ότι αρκετά ορφανά από το ορφανοτροφείο των Αθηνών φιλοξενήθηκαν σε κάποια νοικοκυρόσπιτα του Χωριού και έτυχαν στοργής και

αγάπης και επέζησαν.

Εκείνο όμως που είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Κανδήλα και είναι ένα ορόσημο για τα κατοχικά και εμφυλιοπολεμικά χρόνια είναι η ομόνοια, η αγάπη και η συνεργατικότητα που επε-

(συνεχία στη σελ. 6)

"ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ"

Έκδοση
του Συλλόγου
των Απανταχού
Κανδυλιωτών
"Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

Γραφεία:
Κεραμεικού 23
Τ.Κ. 10437 τηλ. 5240271

1ος όροφος

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 1.000

Εξωτερικού Αμερικής δολ. 25

Αυστραλίας 30

Αφρικής ραντ. 50

Για τους κατοίκους του χωριού και για τα μέλη του Συλλόγου οι συνδρομές είναι προαιρετικές.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

Το Διοικητικό Συμβούλιο
Ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις προσωπικές απόψεις των συνταχτών και ουδεμία ευθύνη φέρει το Δ.Σ. του συλλόγου

ΠΟΙΗΣΗ

Πόσες Πομείναν Πασχαλιές;...

Μία λαμπρή μιά Πασχαλιά...
πόσες πομείναν τάχα;
Μία; Καμμία; ούτε Μιά;
Ποιάς τάχα τις χαρίζεις;
η Μοίρα; μήπως κι' ο Θεός;
Λίγες Θαρρώ 'ναι Πασχαλιές,
σ' ολόκληρη τη Ζήση
Κι' αυτές γοργοπετούσες.

Εξήντα, Εβδομήντα;
Μη τις μετράς κιστάβεις...
Ο Νύξ ποτέ δεν τις λογιά,
κι' άμεία τις μερίζεις.
Μη Γέροντας τις σκέπτεσαι,
τις μυριολογαρίζεις.
Μετρά, μετρά, ξαναμετρά,
και βραγιαναστενάζεις...

Σεμίραμις

Εμμ. Σκαρνατζίου - Παπαδοπούλου

Σ.Σ.: η κ. Σκαρνατζίου, ήταν
ιδιοκτήτρια των Γραφείων, που αγό-
ρασε ο Σύλλογός μας.

Πήραμε και δημοσιεύουμε τις ακόλουθες
επιστολές.

Ευχαριστούμε για τα καλά τους λόγια και τη
συνδρομή τους

3.3.93

Αγαπητοί Συμπατριώτες,

Δια μέσου του αγαπητού φίλου Φ. Δρόσου,
έλαβα την εφημερίδα σας "Τα Κανδυλιώτικα".

Μαζί με τα συγκαρτητήριά μου, δεξήτε και
τις ευχές μου για καλήν επιτυχία.

Εύχομαι οι απανταχού Κανδυλαίοι, οι οποίοι
τόσα έχουν προσφέρει για την γενέτειρα να
βοηθήσουν και τώρα υλικώς και πηκώς για την
επιτυχία του ωραίου αυτού σκοπού. Σας στέλνω
εκατό δολάρια από μένα και εκατό από τον
αδελφόν μου Χριστό, σε πρώτη δόση, και πάλι
εδώ είμαστε.

Σας χαιρετάμε όλους
Μ' αγάπη και εκτίμησι
Φώτης και Χριστός
Π. Δεληγιάννης.

Να θυμηθούμε την εποχή με την κουκουβάγια στο πηλίκιο και τη μαύρη ποδιά

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΒΙΔΙΟΥ ΤΟ ΕΤΟΣ 1954

Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Σας γνωρίζουμε ότι:

Μια ομάδα συμμαθητών σας συναποφάσισε και φιλοδοξεί την
πραγματοποίηση ενός ανταμώματος στο Λεβίδι, μέσα στο 1994, που
να πάρουν μέρος όλοι οι συμμαθητές μας και συμμαθήτριες που
αποφοιτήσαμε από το Γυμνάσιο Λεβιδίου, το 1954.

Κατά το αντάμωμα αυτό, θα παρουσιάσουμε μια σειρά εκδηλώσεων,
που ειδική επιτροπή, μαζί σας θα προγραμματίσει.

Σε παρακαλούμε και σένα να συμμετάσχεις.

Για κάθε πληροφορία, μπορείς να απευθύνεσαι σ' ένα από τα μέλη
της προσωρινής Επιτροπής, γνωρίζοντας τους συγχρόνως τηλέφωνο και
διεύθυνσή σας.

Ακόμα παρακαλείστε να ενημερώσετε γι' αυτό κάθε συμμαθητή η
συμμαθήτριά σας, που συναναστρέφεστε.

Με πολλή - πολλή αγάπη

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. ΔΡΟΣΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ τηλ. 2620722
 2. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ τηλ. 6710847
 3. ΜΑΙΜΟΣ ΚΩΣΤΑΣ τηλ. 5714590
 4. ΚΑΧΙΟΥΤΕΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ τηλ. 9709487
 5. ΜΑΝΤΗ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ τηλ. 2289985
 6. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΩ τηλ. 9333596
 7. ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ τηλ. 071/225460
 8. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ τηλ. 071/225723
 9. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ τηλ. 071/223660
- Επιστολές μπορείτε να στέλνετε στη Δ/νση:
ΓΙΑ ΤΟ ΔΡΟΣΟ ΦΙΛΙΠΠΟ, ΧΡ. ΛΑΔΑ 13, 13561 - ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

Μάρπος 28-93

Αγαπτιέ Κώστα.

Την εφημερίδα σας "Τα Κανδυλιώτικα" έλα-
βα από τον κ. Κυριακόπουλο, ύστερα από
παράκλησή μου, να μου την στείλει, τον οποίον
και θερμά ευχαριστώ.

Σας στέλνω 25 δολάρια, την επίσια συνδρομή
μου για να την παίρνω ανελλιπώς.

Εδώ που ζω εγώ ζουν και άλλοι συμπατριώτες.

Θα μιλήσω σ' όσους γνωρίζω σ' άλλα μέρη

της Αμερικής να στηρίξουν την Εφημερίδα σας.

Σας συγκαίρω για την ωραία σας αυτή ιδέα

και εύχομαι να τύχετε της υποστήριξης από τους
συμπατριώτες Κανδυλαίους του εξωτερικού.

Διαβάζοντας το πρώτο φύλλο, μας φέρνει
πίσω στα όμορφα παιδικά, αγνά και ανέμελα
χρόνια, μέχρι που φύγαμε για την ξενιτιά.

Σε ευχαριστώ

Με φιλικούς πατριωτικούς χαιρετισμούς.

Μαρία Καρζή - Τερζή.

ΕΓΓΡΑΨΑΝ ΓΙΑ ΜΑΣ

Ο ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΑ "ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ"

Η "ΑΡΚΑΔΙΑ": "ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ"

Από τις πιο εμφανίσιμες και
προσεγμένες εκδόσεις είναι η εφη-
μερίδα "Τα Κανδυλιώτικα" που
λάβανε πρόσφατα το 1ο φύλλο
της, έκδοση του συλλόγου των εν
Αθήναις και απανταχού Κανδυλιω-
τών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ".

Στο πρώτο λοιπόν φύλλο, δια-
βάζουμε άρθρο για το ξεκίνημα,
από τη διοίκηση του συλλόγου,
ανοικτή επιστολή του προέδρου κ.
Κ. Δάλκου, επίκαιρο άρθρο για την
γραφή του ονόματος του χωριού,
κοινωνικά, αναφορά στην ιερά
μονή Κανδύλας και μικρό ιστορι-
κό χρονικό της Κανδύλας.

Η "Α" εύχεται στην νέα συνά-
δελφο καλό ξεκίνημα, δύναμη και
συνεχή προσπάθεια για το καλό
του συλλόγου Κανδυλιωτών.

Ο "ΑΡΚΑΣ": ΝΕΑ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Μια νέα εφημερίδα έκανε την
εμφάνισή της στο χώρο του ΑΡΚΑ-
ΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ. Τα "Κανδυλιώτι-
κα".

Η νέα εφημερίδα ήταν μια
έκπληξη κυριολεκτικά, τόσο για
την εμφάνισή της και τα ουσιαστι-
κά περιεχόμενα όσο και την επιμε-
λημένη σελιδοποίησή της όπως
λέγεται στη δημοσιογραφική γλώσ-
σα η εικόνα των σελίδων της.

Έκπληξη όπως πρέπει να ένιω-
σαν όχι μόνο όσοι Αρκάδες την
βρήκαν μπροστά τους και τη διά-
βασαν ολόκληρη από την αρχή
μέχρι το τέλος, αλλά και οι ίδιοι
οι Κανδυλιώτες της Κανδύλας και
όσοι διαβιούν στην Αθήνα και
στην άλλη Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Όλοι περιμένουν τώρα το νέο
φύλλο των "Κανδυλιωτικών" (για
τα οποία ο πρόεδρος των Απαντα-
χού Κανδυλιωτών" Κώστας Δάλ-
κος πρέπει να αισθάνεται όχι μόνο
ικανοποιημένος αλλά και υπερήφα-
νος.

Ο "ΑΡΚΑΣ" εύχεται κάθε επι-
τυχία.

Ακόμη, χαιρετισμό και ευχές
λάβανε από τον Πρόεδρο των
απανταχού Πρασινωτών κ. Νίκο
Παρασκευόπουλο.

Ευχαριστούμε.

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΚΟΥΤΣΙΒΙΤΗ

ΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΟΔΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΟΥΛΩΝ

ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 10
(ΕΝΑΝΤΙ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ)
ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 8230705

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Απεβίωσαν στην Κανδύλα και κηδεύτηκαν εκεί οι:

1. Δρόσος Χαράλαμπος του Δήμου.
2. Μούργελας Παναγιώτης του Βασιλείου.
3. Κοκορέλη Σταμάτα και
4. Μπελεσιώτη Καλή.

Τους οικείους τους θερμά συλλυπούμεθα.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τελέστηκαν μέσα σε πλήθος φίλων και συμπατριωτών τα
ετήσια μνημόσυνα των:

1. Μιχάλη Κανδαλέπα την 4η Φεβρουαρίου 1993 στον Ιερό Ναό
Αγίου Νεκταρίου στην Κυψέλη.
2. Στράτου Σδράλη την 14η Μαρτίου 1993 στον Ιερό Ναό του Α'
Νεκροταφείου Αθηνών.
3. Τελέστηκε 40/θήμερο μνημόσυνο του Βλάχου Αλέξη
συζύγου της Παναγιώτας Βλάχου, το γένος Χαράλαμπος Κουγε-
μήτρου, από τον Ιερό Ναό Αγίου Δωροθέου.

Οι συγγενείς θερμά ευχαριστούνε τους παρευρεθέντες.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Για τη δασκάλα, που τόσο νωρίς χάσαμε ΠΙΤΣΑ ΛΑΓΟΥ - ΠΑΠΑΣΠΥΡΙΔΗ

Με την εκπονή του 1992, μια
άλλη εκλεκτή και χαρισματική
συμπατριώτισσα ακολούθησε την
αίωνια και απαράβατη νομοτέ-
λεια των θνητών.

Η εκλειπούσα ήταν η πολύ
αγαπημένη κόρη του αείμνηστου
Αλέξανδρου Παπασπυρίδη.

Ο λαμπρός χαρακτήρας της, η
άπλετη καλοσύνη της, η προσή-
λωσή της στα ελληνοχριστιανικά
ιδεώδη, οι σωστές σκέψεις της, η
πηγαία κι αυθόρμητη φιλοξενία
της, η απέρριπτη ευγένειά της και
η ειλικρινής και άφογη συμπε-
ριφορά της με τους όμορφους
τρόπους σωστής τοποθέτησης α-
πέναντι στο συνάνθρωπο κάθε
ηλικίας και τάξης, μαζί και η
εντυπωσιακή δραστηριότητά της
και εργατικότητα της, αποτελού-
σαν για την αποδημήσασα εις
Κύριον Κρυστάλλινα προτερή-
ματα, που την καθιέρωσαν σαν
την πρώτη στην οικογένεια, στη
συγγένεια, στη συντροφιά, στη
μικρή κοινωνία του χωριού, που
περνούσε πολλές μέρες του χρό-
νου.

Ο οικογενειακός και συγγενι-
κός της κύκλος έτρεφε τα καλύ-
τερα αισθήματα συμπαθείας στην
υπέρλαμπρη αυτή γυναικεία
προσωπικότητα και ο λόγος της
έβρισκε απήχηση στην κάθε της
παρέμβαση.

Και τούτο, γιατί μέσα από
κάθε της παρέμβαση διαφαίνον-
ταν διάχυτες η ειλικρίνεια, η
αντικειμενικότητα, η σωστή δια-
πίστωση, η πηγαία αγάπη.

Αγάπη σε δικούς και ξένους
σε φίλους και εχθρούς. Πίστευε,
πως η αγάπη ήταν το φάρμακο
που αφόπλιζε τον άνθρωπο από
το μίσος από την ανυπαλότητα.
Πολλές οι περιπτώσεις παρεμβο-
λής για συμβιβασμό δύο ανυμα-
χομένων οικογενειών.

Η Πίτσα Λαγού, υπήρξε α-
ναμφίβολα, η ανεκτίμητη σύζυ-
γος, η στοργική μητέρα, η ιδανι-
κή συγγενής και φίλη, η αξιόλο-
γη συμπατριώτισσα, η αληθινή
δασκάλα, που λιώνοντας σαν την
Πασχαλινή λαμπάδα, απ' όπου
πέρασε, φώτισε χιλιάδες ελληνό-
πουλα, που θα τη θυμούννια
παντοτεινά και θα διατηρούν τις
καλύτερες αναμνήσεις.

Πικρή και άπονη η μοίρα για
την Πίτσα. Έφυγε από το προ-
σκήνιο της επίγειας ζωής, απρό-
σμενα, πρόωρα και άκαιρα, για

να συγκλονίσει τον ψυχικό κό-
σμο, του λατρευτού της συζύγου,
των πολυαγαπημένων κοριτσιών
της και αδελφών της, των συνα-
δέλφων της και όλων των συγγε-
νών και φίλων, που τη συμπα-
θούσαν απεριόριστα.

Την έχασε ο σύλλογος του
χωριού της που αποτελούσε ένα
από τα πλέον δραστήρια μέλη
του.

Την έχασε η μικρή κοινωνία
του χωριού της, που αποτελούσε
ένα από τα εκλεκτότερα άτομα.

Κι όλοι θρηνούν τον αναπά-
ντεχο χαμό της! Τη διακριτική της
παρουσία μέσα στη ζωή ζήλευαν
εχθροί και φίλοι. Τη ζήλευσε και ο
χάροντας και της έστισε καρτέρι.
Πάλαιψε δυνατά μαζί του. Κο-
νταροκτυπήθηκε. Και παρά τη
συμπάρσταση των δικών της
προσφιλών προσώπων, υπέκυψε
στο μοιραίο!

Ανεχώρησε για την άλλη ζωή,
εκεί όπου δεν υπάρχει πόνος και
λύπη, αλλά ζωή ατελείωτη.

Βιάστηκε - φαίνεται - για να
φτάσει πρώτη στην άλλη ζωή,
κοντά στους λατρευτούς γονείς
της, στην πολυαγαπημένη πεθε-
ρά της, για να τους προσφέρει τις
υπηρεσίες της. Την υποψέχτη-
καν ανεμίζοντας μαντήλι αντά-
μωσης. Κλήθηκε κοντά στη χο-
ρία των αγγέλων, γιατί άγγελος
ήταν για να πυκνώσει τα τάγμα-
τά τους.

Έφυγε όμως σε μια εποχή που
η παρουσία της ήταν απαραίτητη
κοντά στους δικούς της.

Τα λατρευτά της κορίτσια,
που πολυαγαπούσε, λάτρευε, τις
δικές της συμβουλές περίμεναν
για να στηθούν σε λίγο το δικό
τους σπικτό.

Ο αγαπημένος της πεθερός
ώρα που βρίσκεται στο κρεβάτι
του πόνου τη δική της συμπα-
ράσταση είχε περισσότερο ανά-
γκη.

Πολύκλαυστη Πίτσα! θρήνος
και σπαραγμός διακατέχει τις
καρδιές όλων όσων σε γνώρι-
σαν, γιατί ήσουν η αληθινή
συνάνθρωπος σε κάθε σχέση
συνεργασίας και συναναστρο-
φής.

Η ολόφωτη οπτασία σου θα
φτερουγίζει γύρω μας και θα ζει
αναλλοίωτη στις ψυχές μας.

Αλησμόνητη Πίτσα!
Υπήρξες το φαινόμενο των
(συνεχισα στη σελ. 6)

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΑΝΔΥΛΑΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ

ΕΝΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ**Εκπομπή στο Ραδιοφωνικό σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος,**

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Έτρεξαν αμέσως στον απόκρημνο βράχο και αφού με δυσκολία προσέχρισαν το σπήλαιο από όπου ξεκυνόταν το παράδοξο φως αντίκρουσαν την ιερή εικόνα και μπροστά της να καίει μια μεγάλη κανδήλα. Με χαρά κι ενθουσιασμό προσκύνησαν την εικόνα και έσπευσαν να την μεταφέρουν στον τόπο όπου έκτιζαν το μοναστήρι. Το βράδυ όμως, όταν οι ερχάτες είχαν απομακρυνθεί από το κτίριο, βλέπουν και πάλι από το απέναντι βουνό να φέγγει ένα φως και το πρώι διαπίστωσαν ότι η εικόνα έλλειπε και πάλι. Αν και δεν εύρισκαν κάποια λογική εξήγηση για το χεχονός την αναζήτησαν στο γνωστό σπήλαιο και την μετέφεραν και πάλι. Το χεχονός επαναλήφθηκε όμως και για τρίτη φορά. Έτσι κατάλαβαν ότι πρόκειται για θαύμα, με το οποίο η Παναγία εξεδήλωσε την επιθυμία της να κτισθεί το μοναστήρι στο απέναντι σπήλαιο ανατολικά του χωριού, όπως και τελικά έγινε. Έτσι εκκαταλείφθηκε η αρχική οικοδομή, ερείπια της οποίας σώζονται μέχρι σήμερα και η περιοχή ονομάζεται "χτίριο".

Ο πρώτος παλαιός ναός ήταν πολύ μικρός και λόγω της ιδιομορφίας του σηηλαίου, το Άχιο Βήμα έβλεπε προς Βορρά, αντίθετα με τον κανόνα που επικρατεί στην Ορθόδοξη Λατρεία και σύμφωνα με τον οποίον το Ιερό Βήμα βλέπει πάντοτε προς Ανατολάς. Αυτό παρατηρείται και αλλού, όπως για παράδειγμα στον αρχαίο Ναό της Ιεράς Μονής του Τιμίου Προδρόμου Κυνουρίας. Αρχότερα όμως, χωρίς να μπορούμε να προσδιορίσουμε ακριβώς πότε, είχαν κάποιες ερχασίες, ισοπεδώθηκε το βραχώδες έδαφος, κατέστη δυνατή η επέκταση του μικρού ναΐσκου και δόθηκε κατεύθυνση προς ανατολάς στο Ιερό Βήμα. Ο χώρος του άλλοτε μικρού ναΐσκου αντιστοιχεί στο σημερινό Άχιο Βήμα, στην Άχια Τραπεζα του οποίου φυλάσσονται Ιερά Λείψανα Άχων σε αρχαίες λειψανοθήκες. Έτσι ο σημερινός ναός έχει ως Ανατολική πλευρά την εξωτερική επιφάνεια του Σηηλαίου, η Βόρεια και Νότια Πλευρά είναι λιθοκτιστες. Ωπωςδήποτε ο ναός ήταν αξιογραφημένος αλλά δυστυχώς από την υχρασία και τη φθορά του χρόνου δεν σώθηκαν πολλά πράγματα, μόνο στον αρχαίο θόλο διακρίνεται αμυδρά ο Παντοκράτορας περιστοιχισμένος από Προφήτες ή Αποστόλους.

Στο μοναστήρι σώζονται επίσης πολλές εξόλογες εικόνες, χαρακτηριστική αυτή με

τον Άχιο Χαράλαμπο, η οποία φέρει σχισμές από σπαθιά Τούρκων Επιδρομίων.

Ας επιστρέψουμε για λίγο στη νοερή εκδρομή μας κι ας πάρουμε τον ανήφορο που οδηγεί στη χάρη της. Εδώ, πάνω στις πέτρες, στα ταπεινά ξερόκλαδα ανθίζει του Θεού η δροσερή χαρά, στις πέτρες και τα αμάραντα αχιολούλουδα, στα ταπεινά της ζης τα βότανα, στο βράχο με το κρύο νερό. Δυνατή η συκίνηση διαπερνά την καρδιά μας ενισχύοντας ότι είναι μέσα μας άδολο, τονίζοντας ότι μένει χύρω μας αμόλευτο. Πλησιάζοντας διακρίνουμε σε όλο της το μεγαλείο την ωραία αρχιτεκτονική του μοναστηρίου με τα κελιά πολεμίστρες ενώ το μάτι μας πέφτει δεξιά κάτω από το μοναστήρι στο οχυρό Μπούρτζι, που χτίστηκε το 1827 για την καλύτερη οχύρωση της μονής. Τελειώνει το ανηφορικό δρομί κι αρχίζουν οι σκάλες. Εκατό σκαλιά χωρίζουν τα βήματά μας από τη χάρη της. Έχουμε ανέβει σχεδόν τα περισσότε-

ρα όταν διαβαίνουμε την κάτω πύλη. Το παλιό μοναστήρι μας καλωσφρίζει με τη δική του εκχαρδιότητα. Εισερχόμενοι στη μικρή στοά στο αριστερό μας χέρι είναι ο χώρος όπου φυλάσσεται το τεράστιος κωρητικότητα βαρέλι του μοναστηριού. Ένας ολόκληρος Θρύλος έχει πλεχθεί χύρω από το Κανδυλαίο νοικοκύρη που μαζί με αρκετά κτήματα το αφιέρωσε στη μονή ενώ η ιστορία θέλει τον Κολοκοτρώνη και τα παλληκάρια του να εφοδιάζονται από εδώ κρασί. Προχωρούμε ακόμη μερικά σκαλοπάτια και στο πρώτο επίπεδο βλέπουμε αριστερά τις σειρές των κελιών και δεξιά την τεράστια τραπεζαρία για τη φιλοξενία των προσκυνητών που συρρέουν κατά εκατοντάδες στη χάρη της, από όλη την Πελοπόννησο. Προχωρώντας μερικά σκαλιά ακόμη βρισκόμαστε στο δεύτερο επίπεδο της μονής, κυριολεκτικά κάτω από το θέλο του τεράστιου σηηλαίου.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Ο πολιτισμός

(συνεχεια απο τη σελ. 1)

Αυτός ο πολιτισμός.

Που δεν είναι του τυχαίου γέννημα ή απόκτημα, αλλά ενός οργώματος αργού, με τις παλιές μεθόδους: από δροσιά κι ιδρώτα μαλακώνουν οι σθώλοι κι όχι από ακκιμούς μπροστά σε προβολείς δρεπανηφόρους. Που τα παιδιά του τα κλωσάει κρυφά. Κι οι κάμερες πάνω σε υποκατάστατα κάνουν τα παιχνίδια με τα ζουμ τους.

Αυτός ο Πολιτισμός.

Που έπρεπε να κατέβουμε στις απαισιοδοξίας το στερνό σκαλί, για να σκεφτούμε πως κάτω στα λαγύμια της γης μπορεί κάτι να απόμεινε από την επέλαση των τρωκτικών μας. Κι όταν αντικρύσαμε ρίζες ζώσες ζαλιστήκαμε εκπληγμένοι. Ωστε υπάρχουμε λοιπόν; Μήπως δεν έχει γίνει τελικά εκείνο το σύμφωνο με τον Μορφέα;

Απ' των φρακαρισμένων

πατζουριών τις γρίλιες περνάει δειλά η ελπίδα. Το φως της αισθητοποιείται μέσω της αιωρούμενης σκόνης. Τόσον καιρό εξοικειωμένοι με τη σποδό δεν ενοχλούμαστε. Ήδη ο συλλογισμός έχει πάρει αντίστροφη πορεία: Αφού η σποδός φαίνεται, άρα υπάρχει φως και άρα η πορεία του μπορεί να εκτραπεί με ένα πρίσμα, ώστε να μπορούμε να διακρίνουμε τελικά τα περιγράμματα των πραγμάτων.

Κι όταν είδαν πως υπάρχουν μεγέθη μετρήσιμα (μήκος ουρών στην Πινακοθήκη, όγκος ειστηριών στο Μέγαρο Μουσικής, ύψος πωλήσεων στα βιβλιοπωλεία) αναθάρρησαν. Περίεργο... τόσο πολύ είχαν υποσκάψει την όρασή τους με τα ίδια τους τα λόγια;

Μα αν δεν υπήρχε, δεν θα υπήρχαμε. Αν δεν τραβούσε αγκομαχώνας το κάρρο με την πρματία του, δεν θα μπορούσαμε τόσον καιρό να πληρώνουμε το φόρο στη ζωή.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΕΙΟ
Σοφίας Κούσουλα ΠαναγάκηΛυκαβητιού 5, Αθήνα
Τηλ.: 36.14.005**Γυναικεία - Ανδρικά - Παιδικά**
Δοδώνης 111 Σεπόλια
Τηλ. 5123.102**ΜΟΔΕΣ ΧΟΥΝΤΑΛΑ**
Μοντέρνα γυναικεία
Δυρραχίου 15-17 - Σεπόλια
Τηλ. 5120838**ΨΗΣΤΑΡΙΑ**
"Ο ΓΙΑΝΝΗΣ
Ο ΤΣΟΛΙΑΣ"
ΑΦΟΙ ΧΟΥΝΤΑΛΑ
ΒΛΑΧΙΚΑ ΒΑΡΗΣ
ΤΗΛ.: 8952.446**Κανδύλα ή Κανδήλα;**
ΚΑΝΘΗΛΑ ΚΑΙ ΣΚΑΝΤΖΗΛΗΘΡΑ

Μια ακόμα ετυμολογική προσέγγιση

Όπως είχε επισημανθεί και σε άρθρο του προηγούμενου φύλλου, η λέξη "καντήλα" και "καντήλι" θεωρείται από την ελληνική γλωσσολογία ως προερχόμενη απ' το λατινικό *candela*, και ότι επομένως πέρασε στην ελληνική γλώσσα κατά την εποχή της ρωμαϊκής κατάκτησης. Δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά που η ελληνική γλωσσολογία αποδίδει στην Λατινική, στοιχεία, που απ' ό,τι δείχνουν τα πράγματα δεν της ανήκουν, παρ' όλο που είναι συγγενή προς αυτήν. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της συνηθισμένης ρωμαϊκής κατάληξης -ις (αντώνις, Δημήτρις κ.τ.τ.) που ο γλωσσολόγος Γ. Χατζηδόκις, επειδή η κατάληξη δεν εμφανιζόταν στην αρχαία ελληνική, την παρήγε από την κλητική των λατινικών κύριων ονομάτων σε *ins*. Όπως όμως παρατήρησε ο Mayer¹, οι συγκεκριμένοι τύποι σε -ις, απαντούν ήδη σε παύρους του 3ου π.Χ. αι., πράγμα που κατέστησε την υποτιθέμενη επίδραση του λατινικού παραδείγματος αδιανόητη.

Η παραπάνω ενδεικτική περίπτωση δείχνει ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν εξετάζουμε από ετυμολογική άποψη λέξεις που συναντώνται και στην ελληνική και στην λατινική, γιατί πολλές φορές αποδεικνύεται ότι οι λέξεις αυτές αποτελούν κτήμα και των δύο γλωσσών, των οποίων οι ομοιότητες οφείλονται περισσότερο στην κοινή τους καταγωγή από ένα πρωτορωμαϊκό στρώμα, παρά στις κατοπινές επιδράσεις της μίας πάνω στην άλλη.

Η μέλετη της λέξης "καντήλα" εν σχέσει προς τύπους της ίδιας της ελληνικής (αρχαίας και νέας), αυτό αποδεικνύει.

Παρ' όλο που στην αρχαία ελληνική δεν συναντιέται αυτούσια η λέξη, έχει ενδιαφέρον να επισημάνει κανείς, ότι συναντάται μια άλλη, η οποία την προϋποθέτει, παράγεται δηλ. τρόπον τινά απ' αυτήν. Μιλάμε για τα "κανθύλας" (πρβλ. Ησυχίου λεξικόν: "Κανθύλας τας ανοιδήσεις. Αισχύλος Σαλαμινιάς"). Πρόκειται βέβαια για τα "οιδήματα", τα πρηξιμάτα, τις "καντύλας" της νεοελληνικής. Και είναι σίγουρο ότι αν η λέξη δεν είχε χρησιμοποιηθεί "άπαξ" απ' τον Αισχύλο, θα την θεωρούσαμε κι αυτήν ποίος ξέρε τι: λατινική, ιταλική, αρβανίτικη κ.τ.τ. Το ότι η αποδεδειγμένα αρχαιοελληνική λέξη "κανθύλα" (καντύλα, φουσκάλα), προέρχεται από την "καντήλα" (με τη σημασία της φωτιάς), δεν το λέμε εμείς, αλλά ο Π. Αραβαντινός, ο οποίος στο "Ηπειρωτικών γλωσσάρων" του σημειώνει: "Καντήλα (η), το κανδήλιον, και η εκ της καύσεως προκαλούμενη φλεγμονή του δέρματος. Και κοούρα". Αφού λοιπόν η φλεγμονή προέρχεται από την καύση, την φωτιά, την καντήλα (αυτή άλλωστε είναι η φυσική και λογική φορά των πραγμάτων και όχι η αντίστροφη), αυτό σημαίνει ότι και η αρχαιοελληνική "κανθύλα", προέρχεται από υποθετικό τύπο *κανδύλα (= καντήλι, φωτιά), μ' όλο που η τελευταία δεν μαρτυρείται παρά σε μεταγενέστερη εποχή.

Βέβαια κάποιος θα αμφισβητούσε την άποψη του Αραβαντινού (αν και δεν πρόκειται ακριβώς για άποψη, αλλά για πληροφορία), οπότε θα χρειαστεί να ανατρέξουμε και σε άλλες μορφές που παίρνει στην νέα ελληνική η λέξη που μας ενδιαφέρει. Η ηπειρωτική διάλεκτος μας προσφέρει και πάλι δύο άκρως αποκαλυπτικούς τύπους:

"σκαντζηλήθρα σπινθήρ σκαντζηλήθριζω = λάμπω, αστράπτω λέγεται δε επί φορεμάτων και άλλων πραγμάτων στιλβόντων"².

Περί του ότι "καντηλήθρα" και "σκαντζηλήθρα" είναι η ίδια λέξη, δεν υπάρχει αμφιβολία, και το ότι υπάρχει μια μικρή σημασιολογική διαφοροποίηση (φωτιά - σπίθα), δεν αξίζει να μας απασχολήσει ιδιαίτερα³. Η τσακωνική διάλεκτος φερ' ειπείν, παρουσιάζει μεγαλύτερη ποικιλία στις σημασιολογικές απο-

χρώσεις που παίρνει η λέξη καντήλι (καγκήλι): όχι μόνο "καντήλα" αλλά και "φως" και "μάτι" και σαν επίθετο "διαυγής, καθαρός". Το ίδιο και η ποντιακή με τύπους όπως "καντηλεύω (= φεγγεβολώ, αιθριάζω), "γαντηλώνω" (= αρχίζω να πυρώνω) κ.λ.π. Βέβαια το πρόβλημα είναι από που προέρχεται αυτό το "αρκτικό" σίγμα στα "σκαντζηλήθρα", "σκαντζηλήθριζω". Η νεοελληνική γλωσσολογία, (λόγω του ότι θεωρεί ότι τα πάντα προέρχονται απ' το λατινικό *candela*), θα υποστήριζε ότι είναι μεταγενέστερο νεοελληνικό φαινόμενο και ότι οφείλεται σε "λάθος" του ελληνικού λαού που παρασυρμένος από την αιτιατική πληθυντικού (τις καντηλήθρες), θεώρησε ότι το τελικό σίγμα του άρθρου ανήκει στη ρίζα της λέξης. Φυσικά αυτή η λογική, που έχει εφαρμοσθεί και σε άλλες περιπτώσεις⁴, είναι λανθασμένη. Το σίγμα της "σκαντζηλήθρας" είναι παμπάλαιο στοιχείο που άλλοτε διατηρήθηκε κι' αλλού σιγήθηκε όπως μας δείχνουν και οι τύποι "σκαντζοπούρνα"⁵ - "κατσοπρίν" (= πουρνάρι που πιάνει φωτιά με το πρώτο και γίνεται πολύ γρήγορα). Το ίδιο σίγμα παρουσιάζεται και στην τσακωνική "σκαντζίτα" (= κωλοφωτιά). Αλλά την μεγαλύτερη απόδειξη ότι το σίγμα του "σκαντζηλήθρα", δεν είναι εφεύρημα της μεταγενέστερης ελληνικής, την δίνει η λατινική λέξη "scantilla" (= σπινθήρ, σπίθα), που είναι εναλλακτικός τύπος ενός υποθετικού *scantilla, απ' το οποίο προέρχεται η λατινική *candela*. Αφού λοιπόν η ελληνική λέξη "καντήλα" παρουσιάζει τύπο "σκαντζηλήθρα" - του οποίου το σίγμα υπήρχε, όπως είδαμε, από παλιά, - αβίαστα βγαίνει το συμπέρασμα ότι η ελληνική "καντήλα" δεν προέρχεται από το λατινικό "candela", αλλά από το πρωτοελληνικό *σκαντήλα.

Θα μπορούσε όμως κάποιος να υποστηρίξει ότι παρ' όλο που συμφωνεί μαζί μας για την προέλευση από τύπο "σκαντήλα, δεν βρίσκει τον λόγο, γιατί αυτός ο τύπος πρέπει να είναι προελληνικός και όχι παλαιότερος - αμάρτυρος - λατινικός. Στην περίπτωση αυτή θα παραπέμπαμε τον δόπιστο στα ετυμολογικά λεξικά που συνδέουν το λατινικό *scintilla* και το αρχ. ελλ. σπινθήρ και θα τον ρωτούσαμε ποιόν τύπο τέλος πάντων θεωρεί πρωταρχικότερο, γιατί εμείς τουλάχιστον τους θεωρούμε παράλληλους: Ανεξάρτητα από το πως περάσαμε στην φωνητική εναλλαγή σπ - σκ (σπινθήρ - scintilla), το σίγουρο είναι πως αφού σπίθα και σπινθήρ, σπινθήρ και scintilla, scintilla και σκαντζηλήθρα, σκαντζηλήθρα και καντηλήθρα, καντηλήθρα και καντήλα, είναι εναλλακτικοί τύποι της ίδιας ρίζας, έπεται ότι "καντήλι" και "σπίθα" είναι η ίδια λέξη, η αρχή και το τέλος μιας πολύπλοκης και μακρότατης γλωσσικής αλυσίδας, της οποίας τους ενδιαμέσους κρίκους μπορούμε να τους τοποθετήσουμε σε ένα παλαιότατο πρωτορωμαϊκό στρώμα, απ' το οποίο κατάγεται όχι μόνο η αρχαία, αλλά και η νέα ελληνική, η ανεκτίμητης αξίας, παμπάλαια, ρωμαϊκή γλώσσα μας.

Σημειώσεις:

1. Στ. Καψωμένος: "Από την ιστορία της ελληνικής γλώσσας" σελ. 71.

2. Γ. Ζηκίδου "Νεοελληνικά ανέλεκτα της Ηπείρου" ("Ζωγράφειος αγών" σελ. 53).

3. Στην αγγλική π.χ., η ίδια λέξη σημαίνει "keri" (candle).

4. Το γ π.χ. του ν.ελλ. γνέθω, παρ' όλο που δεν εμφανίζεται στο αρχ. ελλ. "νήθω", υπήρχε από παλιά, όπως το δείχνει το γερμανικό "knutten" (αγγλ. knit: γνέθω).

5. Μαρτυρία της Ευαγγελίας Δάλκου, από τα Τρόπαια (Βερβίτσα), Αρκαδίας.

Χρίστος Δάλκος
Φιλολόγος.

Επίκαιρα ιστορικά θέματα

Γράφει ο υποστράτηγος ε.α. Αναστάσιος Οικονομόπουλος ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΓΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ - ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΗΝ ΩΠΙΔΑ ΤΟ 324 π.Χ.

Α. Οι Ιστορικοί για τον Μέγα Αλέξανδρο. Πώς γράφτηκε η ιστορία του. Η ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, όσο και να φαίνεται παράξενο, δεν είναι γνωστή σε όλες τις λεπτομέρειες. Και τούτο γιατί δεν υπάρχει αυθεντική ιστορία, από αυτόπτες μάρτυρες, όλων των λεπτομερειών της ζωής και των κατορθωμάτων του Αλεξάνδρου. Και είναι απορίας άξιο πως αυτή η ιδιοσυμία, με την πηγαία δημιουργία, που εδιδύθη ίσως πολλά και τίποτε απ' αυτά δεν αντέγραψε, πρωτοτυπώντας παντού και χαράσσοντας νέους δρόμους, δεν εφρόντισε γι' αυτό το θέμα.

Είναι αλήθεια, πάντως, ότι πολλοί συνεργάτες του Μεγάλου Αλεξάνδρου και μέλη της ακολουθίας του καθώς και άλλοι που έζησαν την γεμάτη μεγαλοφυΐα του Αλεξάνδρου, σκιαγραφώντας την προσωπικότητά του και περιγράφοντας τα κατορθώματά του. Αλλά κανένα από τα ιστορήματα αυτά δεν διεσώθη, εκτός από μερικά αποσπάσματα τους, που βρίσκουμε σκόρπια στα κείμενα άλλων μεταγενέστερων ιστορικών και συγγραφέων, οι οποίοι ανέτρεξαν στις αρχικές εκείνες ιστορικές μαρτυρίες και με βάση αυτές συνέθεσαν την εποποιία του. Ο σπουδαίος και πλέον αξιόπιστος απ' αυτούς είναι ο Έλληνας Ιστορικός Φλάβιος Αρριανός (95 - 175 π.Χ.), από την Νικομήδεια, που έζησε περίπου πέντε αιώνες μετά το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Έγραψε δύο συγγράμματα: Την "Αλεξάνδρου Ανάβαση", και την "Ινδική", βασιζόμενος σ' αυτά που έγραψε ο Πτολεμαίος του Λυγού, σωματοφύλακας του Αλεξάνδρου και μετά βασιλέας της Αιγύπτου, και ο Αριστόβουλος του Αριστοβούλου, μηχανικός του επιτελείου του Μακεδόνα Στρατηλάτη. Άλλοι ιστορικοί είναι ο Διόδωρος ο Σικελιώτης, μέγας ιστορικός, που έζησε στην εποχή του Ιουλίου Καίσαρα περί το 50 π.Χ., και ο Πλούταρχος (46 - 127 μ.Χ.) με τα συγγράματά του για τον Αλέξανδρο: "Βίοι παράλληλοι" και "Περί Αλεξάνδρου τύχης ή αρετής". Κατά τον 3ον μ.Χ. αιώνα γράφτηκε μία άλλη "Ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου", η πατρότητα της οποίας αποδίδεται σε κάποιο άγνωστο Έλληνα λόγιο, με το όνομα Καλλισθένης, ανηψιό δήθεν του Αριστοτέλη. Ο Καλλισθένης είναι πράγματι υπαρκτό πρόσωπο, ιστοριογράφος, ανηψιός του Αριστοτέλη, συσπουδαστής του Αλεξάνδρου που τον είχε ακολουθήσει στην εκστρατεία του. Άνδρας αστηρόν ηρώων και ανεξάρτητου χαρακτήρα, εναντιονόταν στις δουλοπρεπείς προσκυνήσεις των αυλοκόλακων προς τον βασιλέα. Από τους αυλοκόλακες κατηγορήθηκε ως συνείδητος συνωμοσίας εναντίον του Αλεξάνδρου, καταδικάστηκε και πέθανε στις φυλακές το 328 π.Χ. σε ηλικία 32 ετών. Συνέγραψε τις "Αλεξάνδρου πράξεις", σύγγραμμα από το οποίο άντλησαν πολλά στοιχεία οι μεταγενέστεροι ιστοριογράφοι. Αλλά ο Καλλισθένης και ο Αλέξανδρος είχαν πεθάνει πριν εξακόσια χρόνια! Έτσι, ο λόγος αυτός, του 3ου μ.Χ. αιώνα, θα μείνει στην ιστορία με την προσωνυμία "Ψευδοκαλλισθένης". Αν και η ιστορία του δεν μοιάζει σχεδόν καθόλου με την ιστορία του πραγματικού Αλεξάνδρου, δεδομένου ότι αναφέρεται σε φανταστικές περιπέτειες, εν τούτοις έτυχε μεγάλης υποδοχής. Διαδόθηκε σ' όλο τον κόσμο, μεταφράστηκε σε 78 γλώσσες και έγινε το προσφιλέστερο ανάγνωσμα στις λαϊκές τάξεις, πράγμα που δεν επέτυχε ποτέ η πραγματική ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Από τον 3ον μ.Χ. αιώνα μέχρι το τέλος του 18ου αιώνα, δεν παρατηρείται καμμία προσπάθεια έρευνας για την ζωή και το έργο του Μεγάλου

Αλεξάνδρου. Από τις αρχές όμως του 19ου αιώνα παρατηρείται μία έξαρση των εκδόσεων και των μελετών για τον Αλέξανδρο, που ήταν 1 - 2 τον χρόνο για να φθάσουν, το 1875, στις 8. Στην πρώτη γραμμή των ερευνητών έρχονται οι Γερμανοί με επικεφαλής τον Ιωάννη - Γουσταύο Ντρώζεν (1808 - 1884), καθηγητή της νεώτερης ιστορίας στο πανεπιστήμιο του Κιέλου, που έγραψε την καλύτερη και πληρέστερη ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Β. Ο Όρκος του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Ωπίδα 324 π.Χ.

Στην συνέχεια δεν θ' αναφερθώ με σε όλη την ιστορία του Αλεξάνδρου, αλλά σε ορισμένα γεγονότα που συνέβησαν στην Ωπίδα, πόλη σπουδαία και πλούσια, η οποία εκτιμάται ότι ευρίσκειτο επί του Τίγρητα ποταμού, 50 χιλιόμετρα βορείως της σημερινής Βαγδάτης (Ωπιδί ή Οπίς είναι επίθετο της θεάς Αρτέμιδας που προστάτευε τις εγκύους γυναίκες γι' ανώδυνο και ακίνδυνο τοκετό). Εξ αιτίας των γεγονότων αυτών εκφωνήθηκε από το Αλέξανδρο ο όρκος που θ' αναφέρουμε πιο κάτω. Στην Ωπίδα, όπου εσταμάτησε η Στρατιά του Αλεξάνδρου, κατά την επιστροφή της από την Ινδία, τον Ιούλιο του 324 π.Χ., εστασίασαν τα Μακεδονικά Στρατεύματα κατά του βασιλέα τους. Αιτία η εισαγωγή στην Στρατιά των ιθαγενών πολεμιστών, που ήταν απαραίτητοι για να είναι ετοιμοπόλεμος ο Στρατός του Αλεξάνδρου. Κατά την περίοδο αυτή οι Μακεδόνες πολεμιστές δεν ήταν παρά πάνω από 20.000 άνδρες, απ' αυτούς δε οι 10.000 τουλάχιστον υπηρετούσαν συνεχώς για μία δεκαετία, από το 334 π.Χ., στο μέτωπο. Οι παλαιοί αυτοί πολεμιστές ήταν ενοχλητικοί, μεμψιμοιροί, εγωιστές, προκλητικοί αλλά και μειωμένης αξίας σαν μαχητές. Είχαν πιστέψει ότι ο Αλέξανδρος είχε εκβαρβαρισθεί. Το γεγονός ότι είχε νοθεύσει την βασιλική στολή του ήταν αρκετό για να τον καταδικάσουν στην συνείδησή τους. Δεν του συγχωρούσαν την ομαδική ένωση Ελλήνων και Περσίδων στα Σούσα, γιατί πίστευαν ότι η Μακεδονική Φυλή μπορούσε να διατηρηθεί αμιγής και να δώσει τους αυριανούς ηγέτες. Όλα αυτά ήταν εμπόδια για την πραγματοποίηση της προσεγγίσεως και συγχωνεύσεως των λαών που ήταν το όνειρο του Αλεξάνδρου. Το πρόβλημα έπρεπε να λυθεί όχι με την πειθώ, που είχε χρησιμοποιηθεί χωρίς αποτέλεσμα, αλλά δυναμικά, όπως ο "Γόρδιος Δεσμός". Έτσι, λοιπόν, ο Αλέξανδρος εκάλεσε τον στρατό του σε γενική συνέλευση, έξω από τα τείχη της Ωπίδας, όπου και έβγαλε τον πρώτο σύντομο λόγο του. Με τον λόγο αυτό εξήγησε από τους στρατιώτες του 'αποφασίσουν ή να μείνουν μαζί του, από αφοσίωση προς αυτόν, ή να γυρίσουν πίσω στη Μακεδονία. Για όσους θα έμειναν θα τους έδινε ιδιαίτερη αμοιβή και άλλες παροχές, έτσι ώστε να τους ζήλευαν όχι μόνον αυτοί που θα έφευγαν για την πατρίδα, αλλά και άλλοι που ήταν εκεί στην Μακεδονία. Η απάντηση που πήρε ήταν απροσδόκητη: "Όχι, θέλουμε να μας απολύσεις όλους για να μείνεις μόνος σου να συνεχίσεις τις εκστρατείες με τους βαρβάρους που κατέκτησες". Κατακόκκινος από θυμό ο Αλέξανδρος όρμησε άοπλος προς τους θορυβητικούς και βοηθούμενος από αξιωματικούς της ακολουθίας του, συνέλαβε 13 οι οποίοι εκτελέστηκαν επί τόπου! Είχε ήδη επιβληθεί. Μετά από μια περίοδο περισκέψεων και διαβουλεύσεων οι στρατιώτες έτρεξαν στα ανάκτορα και κατέθεσαν τα όπλα τους σε ένδειξη μετάνοιας. Ένας γενναίος αξιωματικός, ο Καλλίνης, είπε, εξ ονόματος όλων, ότι εκείνο που είχε λυπήσει περισσότερο τους στρατιώτες ήταν ότι είχε ανακηρύξει τους Πέρσες "Συγγενείς", ενώ κανένας από τους Μακεδόνες δεν είχε τιμηθεί με παρόμοιο

αξίωμα. Τότε ο Αλέξανδρος, φανερά συγκινημένος, απευθυνόμενος προς τους παλαιούς συμπολεμιστές του είπε: "Όλους σας, απ' αυτή την στιγμή σας ονομάζω συγγενείς και έτσι θα σας προσφωνώ από δω και πέρα".

Το γεγονός αυτό ο Αλέξανδρος το εόρτασε με θυσίες στους θεούς και με ένα συμπόσιο, ελληνικού τύπου, στο οποίο παρέκάθησαν 9.000 άτομα. Στην μέση εκάθησε ο βασιλέας και κοντά του πρώτα οι Μακεδόνες και κατόπιν οι Πέρσες, οι Μήδοι και οι άλλοι ξένοι. Στο συμπόσιο αυτό ο Αλέξανδρος έβγαλε τον πάρα κάτω λόγο, που πολλοί θέλουν να τον θεωρούν σαν όρκο του Μεγάλου της Ιστορίας:

"Σας εύχομαι, τώρα που τελειώνουν οι πόλεμοι, να ευτυχίσετε με την ειρήνη. Όλοι οι θνητοί, από δω και πέρα, να ζήσουν σαν ένας λαός, μονοιασμένοι, για την κοινή προκοπή. Να θεωρείτε την Οικουμένη πατρίδα σας, με κοινούς νόμους, όπου θα κυβερνούν οι άριστοι, ανεξαρτήτως φυλής. Δεν χωρίζω τους ανθρώπους, όπως κάνουν οι στενομυαλοί σε Έλληνες και Βαρβάρους. Δεν με ενδιαφέρει η καταγωγή των πολιτών, ούτε η ράτσα από την οποία γεννήθηκαν. Τους καταμερίζω με ένα μόνο κριτήριο: Την Αρετήν. Για μένα κάθε καλός ξένος είναι Έλληνας και κάθε κακός Έλληνας είναι χειρότερος από Βάρβαρο. Αν ποτέ σας παρουσιασθούν διαφορές δεν θα καταφύγετε στα όπλα, παρά θα τις λύσετε ειρηνικά. Στην ανάγκη θα σταθώ εγώ διαιτητής. Τον θεό δεν θα πρέπει να τον νομίζετε ως αυταρχικό κυβερνήτη, αλλ' ως κοινό πατέρα όλων. Από μέρους μου θαρω όλους ίσους, λευκούς και μελαμψούς. Και θα ήθελα να μην είσθε μόνον υπήκοοι της Κοινοπολιτείας μου, αλλά μέτοχοι, όλο συνεταιίροι. Όσο περνάει από το χέρι μου, θα προσπαθώ να πραγματοποιηθούν αυτά που υπόσχομαι. Τον όρκο τούτον, που δώσαμε με την σπονδή απόψε, κρατήστε τον σαν Σύμβολο Αγάπης".

Τον όρκο αυτό τον Αλεξανδρινός Φιλόσοφος Ερατοσθένης (275 - 195 π.Χ.), διευθυντής της περιφημής βιβλιοθήκης της Αλεξανδρείας των 700.000 τόμων, που, δυστυχώς, καταστράφηκε από πυρκαϊά, το 47 π.Χ., κατά την ύωση της Αλεξανδρείας από τον Ιούλιο Καίσαρα. Ο Ερατοσθένης αναφέρει ότι τον όρκο άκουσε από πολλούς γέροντες υπήκοους.

Επίσης ο όρκος αυτός αναφέρεται και από τον Δευδοκαλλισθένη, όσο και αν φαίνεται παράξενο. Αντίθετα, το συμπόσιο και τον αριθμό των 9.000 ατόμων περίπου που έλαβαν ιστορικοί.

Αν εξεταστεί κανείς προσεκτικά τον όρκο θα διαπιστώσει ότι είναι κήρυγμα αγάπης, ομόνοιας, ειρήνης, αξιοκρατίας (... που θα κυβερνούν οι άριστοι), συνενώσεων των λαών (... δεν με ενδιαφέρει η καταγωγή των πολιτών), ειρηνικής επιλύσεως των διαφορών (... τις διαφορές θα λύσετε ειρηνικά), ισότητος των λαών (... θεωρώ όλους ίσους, λευκούς, μελαμψούς), συμμετοχής στα κοινά (... να μην είσθε υπήκοοι της Κοινοπολιτείας μου, αλλά μέτοχοι, όλοι συνεταιίροι). Την αρετή θέτει σαν μοναδικό κριτήριο για τον καλό πολίτη. Παραδέχεται την ύπαρξη ενός Θεού, κοινού πατέρα όλων (τον Θεόν δεν πρέπει να νομίζετε ως αυταρχικό Κυβερνήτη αλλ' ως κοινό πατέρα όλων!). Ύστερα απ' όλα αυτά γιατί να μη θεωρείται πρόδρομος της διδασκαλίας του Χριστού; Κανένας πολιτικός ή στρατιωτικός, πριν από το Μέγα Αλέξανδρο, δεν έκανε τέτοια κηρύγματα. Γι' αυτό δικαίως ο ιστορικός Αρριανός έγραψε: "Κανένας θνητός ούτε επιφανέστερες πράξεις έκανε, ούτε προς αυτόν μπορεί να παραβληθεί". Ο Φώτης Κόντογλου τον αποκαλεί: "Πρόδρομο του Χριστού"!...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Στον συνεχιζόμενο διεθνώς θόρυβο και αγώνα για την απόδειξη της Ελληνικότητας της Μακεδονίας δεν έμειναν αμέτοχα και τα παιδιά των ξενιτεμένων συμπατριωτών μας. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από την έκθεση της 12χρονης μαθήτρας Β' Γυμνασίου Toronto Ontario Canada Μαρίας - Χριστίνας Δρόσου.

Για να καταλάβουμε τι γνωρίζουν τα παιδιά μας για την πατρίδα μας.

Έκθεση για την Ελληνική μας Μακεδονία

Σάββατο 23 Μαΐου /92
Η Μακεδονία είναι ελληνική αλλά για να το καταλάβουμε αυτό πρέπει να ξέρουμε την ιστορία της.

Μετά την παρακμή της Αθήνας, της Σπάρτης και της Θήβας αρχίζει να πρωταγωνιστεί ένα άλλο ελληνικό κράτος, η Μακεδονία! Οι Μακεδόνες ήταν Δωριείς, και είχαν παραμείνει στην περιοχή της Πίνδου. Αργότερα μετακινήθηκαν προς τη Μακεδονία. Πρώτη πρωτεύουσα τους ήταν οι Αιχές που σήμερα βρίσκεται η Βερζίνα, κοντά στη Βέροια, όπως δείχνουν τα ευρήματα των πρόσφατων ανασκαφών. Όταν μεγάλωσε το κράτος, η Πέλλα έγινε πρωτεύουσα, που ήταν κοντά στη θάλασσα.

Μέγας Αλέξανδρος

Το 336 - 323 π.Χ. στο θρόνο της Μακεδονίας διαδέχτηκε ο γιός του Φίλιππου Β', ο Αλέξανδρος Γ', γνωστός στην ιστορία ως Μέγας Αλέξανδρος. Βασιλιάς της Μακεδονίας και στρατηγός αυτοκράτωρ των Ελλήνων πραγματοποίησε την εκστρατεία εναντίον των Περσών.

Πάνω από 40.000 χιλ. παρέλασαν στην καρδιά τους Ελληνισμού στην Ντιανφορβ την Κυριακή 29 Μαρτίου διατρανώντας για άλλη μια φορά ότι οι Ελληνοκαναδοί δεν ξεχνούν τη Γενέτειρα τους Ελλάδας. Δείξαμε στους Σκοπιανούς πως πρέπει να γνωρίσουν ότι το όνομα "Μακεδονία" ούτε το

πουλάμε ούτε το δανείζουμε γιατί είναι Ελλάδα 4.000 χρόνων και πάνω. Είναι σαν να διεκδικούν οι Σκοπιανοί το Οντάριο επειδή ήρθαν και κατοικούν εδώ και 60 χρόνια σε αυτόν τον τόπο. Πάνω από 35.000 πήραν μέρος και υπεράσπιζαν πως "Η Μακεδονία είναι Ελληνική"! Δείξαμε στους Σκοπιανούς τις εστί Ελληνισμός.

Σε κιονοσιβάδα κατά των Σκοπιανών ήταν το ειρηνικό συλλαλητήριο των Ελληνοκαναδών που έγινε την 29η Φεβρουαρίου στην πρωτεύουσα του Καναδά την Οτάρβα. Πήγαμε με 39 βαθμούς κελσίου κάτω του μηδενός για να δώσουμε να καταλάβουν ότι οι Μακεδονία είναι Ελλάδα, αυτά τα δυο ονόματα είναι ένα και θα παραμείνουν όσο υπάρχουν Έλληνες!

Γι' αυτό οι Σκοπιανοί ας ψάξουν να βρουν άλλο όνομα που τους ταιριάζει. Γιατί δεν μπορεί έτσι το θέλει κάποιος ανιστόρητος να αγνοήσει 4.000 χρόνια και να παρουσιαστεί σαν Μακεδόνας από την μια μέρα στην άλλη και να διεκδικεί να του αναγνωρίσουν για πατρίδα του την πατρίδα των Ελλήνων.

ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ
ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ!
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΕΛΛΑΔΑ!
ΚΑΙ
ΕΛΛΑΔΑ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ!
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ
ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ

Μαρία Χ. Δρόσου

**ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ & ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΚΕΡΑΙΩΝ
ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΝ
ΚΩΝΣΤ. Π. ΜΠΕΛΕΣΙΩΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ 56 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. ΚΑΤ/ΤΟΣ 5147.828 -
ΤΗΛ. ΟΙΚ. 2759590**

**ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ STOR
ΑΦΟΙ ΜΕΡΚΟΥΡΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΔΕΛΗΛΑΜΠΡΟΥ 28 - ΒΥΡΩΝ
ΤΗΛ.: 7653.385 - 7665.732
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΖΕΙ - ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ - ΕΝΕΡΓΕΙ

του Κώστα Δάλκου

Α' ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Στις 30-1-93 έγινε η καθιερωμένη κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας στο κοσμικό κέντρο των Αδελφών ΧΟΥΝΤΑΛΑ στα Βλάχικα της Βάρης. Περισσότερα από 130 μέλη του συλλόγου παρευρέθηκαν. Την ωραία αυτή εκδήλωση λάμπρυναν με την παρουσία τους οι:

1. Χρόνης Κώστας, Πρόεδρος της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος.

2. Αντωνόπουλος Νίκος, Πρόεδρος των Αρκάδων Αχαΐας

3. Γκαργκασούλας Αντώνης, Δ/ντής και εκδότης της Εφημερίδας "Ο ΑΡΚΑΣ" και πρόεδρος του συλλόγου Πικερνιωτών και

4. Ζώης Γρηγόρης, ανταποκριτής στην Αθήνα της εφημερί-

δας "ΑΡΚΑΔΙΚΑ ΝΕΑ".

Ο Πρόεδρος του συλλόγου ΚΩΣΤΑΣ ΔΑΛΚΟΣ, ύστερα από σύντομο χαιρετισμό κι αφού ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους - παρά τις δύσκολες καιρικές συνθήκες - έκοψε την πίτα και τα κομμάτια μοιράστηκαν κατάλληλα.

Τις πίτες πρόσφερε δωρεάν ο ΔΑΛΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛΣ, συμπατριώτης και ένθερμο μέλος του συλλόγου.

Στη συνέχεια, ακολούθησε συνεστίαση και οι παρευρεθέντες έτυχαν της ευκαιρίας ν' απολαύσουν τα νόστιμα φαγητά του κέντρου "ΑΦΩΝ ΧΟΥΝΤΑΛΑ" που με περισσή καλοσύνη και με το χαμόγελο στα χείλη, δίνεμαν στα τραπέζια. Ακολούθως, το γλέντι άναψε και κράτη-

σε μέχρι τις πρωινές ώρες. Όλοι μας μείναμε κατευχαριστημένοι.

Β' ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του κ. Τάσου Οικονομολόγου οι εργασίες στο γραφείο του συλλόγου για τη συνένωση και ανακαίνιση, προχωρούν ικανοποιητικά.

Ο συμπατριώτης και μέλος του Δ.Σ. του συλλόγου Μιχάλης Βαρδουνιώτης ενήργησε τη συνένωση, απομακρύνοντας το τοίχειο και τα μπάζα. Έκαμε τα μερεμέτια μαζί με τον συμπατριώτη Μιχάλη Γκάνα. Την προσπάθεια αυτή βοήθησε ο συμπατριώτης Γεώργιος Καλπακιώτης

με την παραχώρηση για βοήθεια εργατικού προσωπικού.

Ο συμπατριώτης Κωστούρος Παναγιώτης του Δημητρίου, πρόσφερε δωρεάν την καινούργια πόρτα του ενιαίου γραφείου. Πολλοί οι κλητοί και πιστεύουμε πολλοί και οι εκλεκτοί.

Τα ηλεκτρικά και υδραυλικά ανέλαβε και τελείωσε ο συμπατριώτης Κώστας Μπελεσιώτης του Πλάτωνα. Ο Χρήστος Κουγεμήτρος θα ενεργήσει τον ελαιοχρωματισμό.

Το ΔΣ του συλλόγου, θερμά ευχαριστεί τους προσφέροντες συμπατριώτες με κάθε τρόπο και πιστεύουμε μέσα στο 10ήμερο του Μάη να τελειώσουμε μαζί με τη Γενική Συνέλευση και τα εγκαίνια του Νέου Γραφείου μας.

Γ' ΣΥΣΚΕΥΗ ΣΤΗΝ ΚΑΝΔΥΛΑ

Κλιμάκιο του Δ.Σ. του συλλόγου αποτελούμενο από τους:

Κώστα Δάλκο, Σταύρο Λαγό και Βασίλη Μερκούρη μετέβηκε στην Κανδύλα, την 20η και 21η Μαρτίου 1993 και είχε ευρεία σύσκεψη με το κοινοτικό Συμβούλιο και άλλους επικεφαλής φορέων. Θέμα, ο από κοινού προγραμματισμός ενός 2ημέρου συνεδρίου στην Κανδύλα για κοινοτική ανάπτυξη. Κατά τη συζήτηση, υπήρξε αμοιβαία κατανόηση και σε κλίμα πατριωτικής εγκάρδιότητας συζητήθηκαν πολλά φλέγοντα προβλήματα του χωριού, με τελική συναπόφαση η, πραγματοποίηση του συνεδρίου να προγραμματισθεί στο εγγύς μέλλον.

Η ΚΑΝΔΗΛΑ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '40

(συνεχεια απο τη σελ. 2)

κράτησαν μεταξύ των Κανδυλιωτών.

Αγωνίστηκαν οι Κανδυλιώτες κατά του κατακτητή και συμμετείχαν στην Εθνική Αντίσταση. Στάθηκαν πατριώτες πρώτου μεγέθους χωρίς διχόνοιες και αλληλοσκοτωμούς. Μοναδικό αμαύρωμα της κατοχικής περιόδου ήταν ο άδικος χαμός των αδελφών Γκάνα (Στρατή και Μήτσου) και Σταύρου Γιαννακόπουλου (Γενναίου), γιατί, δυστυχώς μέσα στα Χαρμήλια υπάρχουν και οι τσουκνίδες. Αυτές τις τσουκνίδες κατόρθωσαν μερικοί εχέφρονες πατριώτες να τις απομονώσουν και να βαδίσει η Κανδήλα τον κατοχικό Γολγοθά της Ελλάδας χωρίς αδικοχαμούς.

Με ομόνοια, σύμπνοια και χωρίς θύματα εκατέρωθεν βάδι-

σε η Κανδήλα και κατά την περίοδο του εμφυλίου. Και οι πλευρές έδειξαν σύνεση και οι υπεύθυνοι φάνηκαν σωστοί άνθρωποι και άξιοι των περιστάσεων πατριώτες, για να βγει αλώβητο το Χωριό από το φοβερό αιματοκύλισμα.

Σ' αυτούς τους ανθρώπους που στάθηκαν άξιοι ηγέτες αξίζουν πολλά εύγε! Όλοι μας τους γνωρίζουμε και τους πρέπει κάθε έπαινος. Ιδιαίτερα από όλους εμας, που ζήσαμε τα φοβερά εκείνα χρόνια, πρέπει να τιμηθούν.

Ναι, πρέπει να τιμηθούν, γιατί ήρωας και γενναίος δεν είναι μόνο εκείνος που θυσιάζεται στο πεδίο της μάχης, αλλά κι εκείνος που προτάσει τη γνώμη του, την προσωπικότητά του με κίνδυνο τη ζωή του για το καλό και τη σωτηρία του συνόλου.

Προτείνω και κάνω παράκλη-

ση να συγκεντρωθούν στοιχεία για όλους αυτούς που έπαιξαν θετικό ρόλο στην δεκαετία '40 - '50 και να τιμηθούν είτε ζουν είτε έχουν πεθάνει σε μια πανκανδυλιωτική εκδήλωση, γιατί χάρη σ' αυτούς οι στίχοι του ποιητή έγιναν οδηγός:

«αν μισούνται ανάμεσά τους δεν τους πρέπει λευτεριά».

Κλείνοντας νομίζω, από όσα εκτέθηκαν, ότι το νόημα της πρώτης παραγράφου για προβληματισμό και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων να ευσταθεί. Παράλληλα δηλώνουμε ότι θ' ακολουθήσει κι άλλο άρθρο, αφού προβούμε σε συστηματική έρευνα για την προσφορά και τη θυσία της Κανδήλας και σε ανθρώπινο δυναμικό στον υπέρ της ελευθερίας της Πατρίδας αγώνα.

ΦΑΝ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 1898 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ.

(συνεχεια απο τη σελ. 2)

κός που μεγάλωσαν πολλές γενεές, με βοήθεια των Κανδυλιωτών της Αμερικής και της Αθήνας που εργάζοντο τότε σε γεωργικές δουλειές στην περιοχή της Κολοκυνθούς.

Το 1910 ιδρύεται ο Σύλλογος "Η ΚΑΣΤΑΝΕΑ" που ο κύριος σκοπός του ήτο η αναδάσωση της γύρω περιοχής. Είχε καλό αποτέλεσμα στις περιοχές Τρούπες, Κουλό Αμπάρι, Τσακονοβούνι, Άγιος Ανδρέας άνωθεν Λαχίδας μέχρι Προφήτη Ηλία. Μικρότερο αποτέλεσμα είχε στις περιοχές Μελίσσι, Μαυρέντσι. Στη χώρα μετέπειτα μεσολάβησαν τραγικά γεγονότα. Πόλεμος 1912 - 1913, νεκροί Κανδυλιώτες 6. Μικρά Ασία 1918 - 1922 νεκροί, εξαφανισθέντες Κανδυλιώτες 24. Αλβανία νεκροί πολέμου 8. 1940 - 1944 κατοχή νεκροί 4. Εμφύλιος 1945 - 1950 νεκροί 7. Στην 1 Νοεμβρίου 1949 ιδρύεται ο Σύλλογος στην Αθήνα "Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ" υπογράφεται από το ΔΣ και 20 ιδρυτικά μέλη. Ο Σύλλογος αυτός έγραψε αξιόλογον ιστορία με μεγάλη προσφορά στην Κανδύλα σε δύσκολους και πτωχούς καιρούς προπάντων σε θέματα υγείας, μεγάλων έργων που απετέλεσαν ιστορικούς σταθμούς οι οποίοι άλλαξαν την όψιν του χωριού και την ζωή των κατοίκων.

Το 1958 στην Αυστραλία η αδελφότητα Κανδυλιωτών ίδρυσαν Σύλλογο με την ονομασία "ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ". Το πρώτο καταστατικό συνετάγη από τον Παναγ. Χ. Δούκα άνθρωπον με μεγάλη προσφοράν και εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Μελών της Αδελφότητας το 1962.

Το 1971 στον Καναδά ιδρύθηκε Σύλλογος με το όνομα "Η ΚΟΝΔΥΛΕΑ" που αποτελείτο από 37 μέλη. Το καταστατικό συνετάγη από τον Σωτήρη Γ. Οικονομόπουλον. Ο Σύλλογος του Καναδά έχει σημαντικές προσφορές στο χωριό μας.

Στις 27 Οκτωβρίου 1977 ιδρύθηκε ο νέος Σύλλογος στην Αθήνα με το όνομα "ΠΡΟΟΔΟΣ" το καταστατικό ενεκρίθη το 1978 από πολλά μέλη. Τα έργα του και η προσφορά του είναι γνωστά σχεδόν σε όλους μας. Αγορά ιδιόκτητου γραφείου, έκδοση Ιστορίας της Κανδύλας, Προτομή ΖΙΑΖΙΑ με συμμετοχή όλων των Συλλόγων κ.ά.

Στις 15 Φεβρουαρίου 1986 στη Νότιο Αφρική ιδρύθηκε Πατριωτικό Σωματείο που ονομάσθηκε ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ που στις 22 Μαΐου 1988 με παρόντα 32 μέλη εγκρίθηκε το καταστατικό το έγραψε ο αείμνηστος Φώτης Π. Καλπακιώτης.

Για το μέγεθος των προσφορών του ΚΕΚΡΩΠΑ θα γράψω εκτενέστερα και θα αναφερθώ στα Διοικητικά Συμβούλια με ημερομηνίες, χρονολογίες που πέρασαν από της ιδρύσεώς τους. Την ίδια προσπάθεια θα κάνω και για άλλους Συλλόγους αφού συγκεντρώσω στοιχεία για τον καθένα ξεχωριστά.

Παρακαλώ όλους τους συλλόγους να μου γράφουν στην Διεύθυνσή μου. ΘΕΟΦΑΝΗΣ Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ, ΤΡΑΛΛΕΩΝ 20 - Τ.Κ. 142 31 Ν. ΙΩΝΙΑ ΑΘΗΝΑΣ GREECE, για οποιοδήποτε θέμα που αφορά το Σύλλογό τους.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

(συνεχεια απο τη σελ. 3) προτερημάτων.

Η εργατικότητα σου, η δραστηριότητά σου, η συμπεριφορά σου στην κοινωνία και στην Υπηρεσία σου, που με θρησκευτική ευλάβεια υπηρετήσεις επί 27 συναπτά έτη, συνιστούν ένα αριστουργηματικό ειρμό επιτυχημένης βιοτικής συνέπειας και δημιουργικότητας.

Όμως, ακολούθησες και συ το μοιραίο δρόμο των θνητών με αξιοθαύμαστη καρτερία και φιλοσοφημένη αντιμετώπιση της αρρώστιας σου.

Τη συμπεριφορά σου και την τακτική που ακολούθησες στη ζωή, θα θυμούνται με τις καλύτερες αναμνήσεις, όσοι σε γνώρισαν από κοντά. Δυσαναπλήρωτο το κενό που άφησες στην οικογένειά σου, στους συγγενείς σου, στη μικρή κοινωνία του χωριού μας.

Όμως αυτή η μοίρα των θνητών!

Αιώνια σου η μνήμη αξέχαστη και εκλεκτή συμμαθήτρια, συνάδελφε, συμπατριώτισσα, Πίτσα και ελαφρόν ασ είναι το χόμα της Κανδυλιώτικης γης, που σε σκέπασε!

Κώστας Δάλκος

Εχω καθήκον
ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΩ
Να είμαι εκεί

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΜΑΪΟΥ
ΩΡΑ 10 το πρωί
Στα γραφεία μας
Κεραμεικού 23

ΓΙΝΟΝΤΑΙ:

- Γενική Συνέλευση
- Εγκαίνια Γραφείων
- Αρχαιρεσίες

Προς τους συμπατριώτες
Ελεύθερους Επαγγελματίες, όπου γης.
Διαφημιστείτε
από τις στήλες μας.
Σας προβάλλουμε σωστά, αφού
κυκλοφορούμε σ' όλο τον κόσμο

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ
Οικοδομικές Εργασίες
Κατασκευές Μπετόν

Κανδύλα

Τηλ. 0796 - 31241